

## TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıda belirtilen sorularımın, Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı tarafından Anayasa'nın 98'inci ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 07.10.2026

Av. Mahmut TANAL  
YENİ Parti Şanlıurfa Milletvekili

Siirt fıstığı üreticisinin gelirinin artırılması yalnızca üretim miktarının yükseltilmesine değil; üreticinin işleme, paketlenme ve pazarlama zincirinde ne ölçüde söz sahibi olduğuna da bağlıdır. Küçük ve orta ölçekli üreticilerin bu yatırımları tek başına gerçekleştirmesi güç olduğundan üretici birlikleri ve tarımsal amaçlı kooperatiflerin fiilen güçlü ve işlevsel olması önem taşımaktadır.

Siirt İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'nün 2025 yılı verilerinde ilde bir Fıstık Üreticileri Birliği ile çeşitli tarımsal amaçlı kooperatiflerin bulunduğu görülmektedir. Ancak üreticilerin ne kadarının bu yapılara dahil olduğu, örgütlerin üreticiye hangi ekonomik imkânları sağladığı ve Bakanlık desteklerinin sahada somut bir gelir artışına dönüşüp dönüşmediği açıklığa kavuşturulmalıdır.

Anayasa'nın 45'inci maddesi uyarınca üreticinin korunması ve tarımsal ürünlerin değerlendirilmesine yönelik tedbirlerin alınması devletin sorumluluğundadır.

Bu bağlamda;

1. Siirt'te fıstık üreticilerini doğrudan kapsayan üretici birliği, tarımsal kalkınma kooperatifi ve diğer tarımsal amaçlı örgütlerin sayısı kaçtır? Bu kuruluşların ayrı ayrı üye sayıları ve toplam üye sayısı nedir; Siirt'teki toplam fıstık üreticilerinin yüzde kaç örgütlüdür?
2. Bu kuruluşlardan kaçının üyelerine ait ürünü ortak biçimde işleyen, kurutan, paketen, depolayan veya doğrudan pazarlayan bir tesisi ya da ticari organizasyonu bulunmaktadır? Bu imkânlardan 2022-2026 döneminde yıllık kaç üretici ve kaç ton ürün yararlanmıştır?
3. Siirt'te fıstık üreticilerini kapsayan örgütlere 2022-2026 döneminde Bakanlığınızın hibe, kırsal kalkınma, ortak makine-ekipman veya diğer yatırım programları kapsamında toplam ne kadar kamu desteği sağlanmıştır? Kaç başvuru yapılmış, kaç kabul edilmiş ve gerçekleşen yatırım tutarı ne olmuştur?
4. Siirt'te fıstık üreticilerini kapsayan örgütlerden kaç Tarımsal Amaçlı Örgütlerin Derecelendirilmesi sistemi kapsamında değerlendirilmiş ve kaç Birinci Derece Tarımsal Örgüt Belgesi almaya hak kazanmıştır? Bu örgütlerin belge sayesinde yararlandığı ilave destek, hibe veya finansman avantajlarının toplam tutarı nedir?
5. Siirt fıstığının üreticiden çıkış fiyatı ile işlenmiş ve paketlenmiş nihai ürünün ortalama satış fiyatı arasındaki fark Bakanlığınızca izlenmekte midir? Bu değer zincirinde üreticinin nihai satış değerinden aldığı ortalama pay hesaplanmış mıdır; hesaplanmışsa 2022-2026 yıllarında yüzde kaçtır?

6. Üretici örgütleri aracılığıyla ortak paketlenme, ortak marka, doğrudan satış veya sözleşmeli pazarlama modeli uygulanan Siirt fıstığı miktarı kaç tondur? Bu modellerden yararlanan üreticilerin ürün satış fiyatı ile örgüt dışındaki üreticilerin satış fiyatı arasında ölçülebilir bir fark bulunmakta mıdır?
7. Bakanlığınızca örgütlenmenin üretici gelirini artırdığı kabul ediliyorsa, Siirt fıstığı üreticilerinin örgütlülük oranını, ortak işleme ve pazarlama kapasitesini ve üreticinin nihai satış değerinden aldığı payı artırmak için 2027 yılına yönelik belirlenmiş somut bir hedef bulunmakta mıdır? Varsa hedef oranlar ve ayrılan kaynak nedir?